

LLYFRYN
LLYTHRENNEDD
DIGIDOL

Prentisiaethau

Llywodraeth Cymru
Welsh Government

Coleg
Cymraeg
Cenedlaethol

t1.01 - 2021

CYFLWYNIAD

Mae'r pecyn yn addas ar gyfer dysgwyr sy'n gweithio ar Lefel 1 a Lefel 2, sy'n anelu at gymhwyster Llythrennedd Digidol neu unrhyw un sydd eisiau hybu eu sgiliau digidol. Mae'r pecyn yn canolbwyntio ar y gwahanol ffyrdd o ddefnyddio technoleg mewn sefyllfaoedd ymarferol.

Mae'r pecyn yn cynnwys y pynciau canlynol:

- Beth yw llythrennedd Digidol.
- Cymryd cyfrifoldeb mewn amrywiaeth o gymunedau ac amgylcheddau digidol.
- Gallu cynhyrchu, trefnu a storio gwybodaeth digidol a'u rhannu yn ddiogel.
- Chwilio am wybodaeth digidol yn effeithlon.
- Gwybod sut i gydweithio ar-lein yn effeithiol.
- Deall sut i ddefnyddio amrywiaeth o adnoddau a thechnegau creadigol.
- Gallu defnyddio llythrennedd digidol i ymestyn cyfleoedd dysgu.

Ewch ati i gwblhau'r pecyn, un cam ar y tro! Ymchwiliwch yn ddyfnach i mewn i bynciau os ydych yn ansicr ac awgrymwch i chi roi digon o seibiannau i'ch hunan wrth ei gwblhau fel nad yw'r pynciau yn pentyrru.

Nodyn ychwanegol

Mae'r pecyn yn rhoi cyfarwyddiadau cyffredinol i gwblhau tasgau felly o bosib bydd y camau'n amrywio rhywfaint yn ddibynnol ar y technoleg rydych yn ei ddefnyddio. Defnyddiwch beiriant chwilio ar-lein am gyfarwyddiadau manwl ar gyfer eich technoleg penodol chi os ydych yn cael trafferth, ond dylai fod yn debyg iawn i'r hyn sydd yn y pecyn.

Prentisiaethau

Llywodraeth Cymru
Welsh Government

Coleg
Cymraeg
Cenedlaethol

SUT I DDEFNYDDIO'R PECYN

Ar ddechrau pob rhan mae cyflwyniad yn esbonio pwnc a'r camau sydd angen i gwblhau'r ymarferion a'r tasgau.

Yna, mae gwaith ymarferol a thasgau i'w cwblhau ym mhob rhan. Mae modd i chi gwblhau'r pecyn mewn rhannau, felly cwblhewch y cyfan yn bwylllog gan gofio cymryd seibiannau rheolaidd.

Gallwch ddefnyddio'r pecyn yn ddigidol, ond os hoffech gopi caled, gallwch ei argraffu a'i lenwi â llaw.

Llenwch y blychau ar y tudalennau perthnasol ym mhob pwnc a dangoswch eich nodiadau a'ch drafftiau ar y tudalennau ychwanegol ar ddiwedd y pecyn. Gallwch ysgrifennu eich nodiadau ar bapur ac yna mewnosod lluniau i'r tudalennau ychwanegol i gyd-fynd â'ch atebion.

Drwy'r pecyn hwn fe welwch chi nifer o symbolau gwahanol. Bydd rhai o'r rhain yn cynnwys gwybodaeth i'ch helpu, tra bod eraill - fel y blychau atebion a tudalennau cyfrifo - yn eich caniatáu i lenwi'r pecyn yn ddigidol.

Dyma gyflwyniad i'r elfennau yma:

GWYBODAETH BWYSIG

Drwy'r pecyn, fe ddewch chi ar draws y symbol yma. Mae'r rhain yn tynnu eich sylw at wybodaeth bwysig sy'n ymwneud â'r pwnc neu'r ymarfer.

Sicrhewch eich bod yn eu darllen yn ofalus.

UWCHLWYTHO LLUNIAU

Ar gyfer ambell i ymarfer, e.e creu posteri a chyflwyniadau neu dangos ciplun (*screenshot*), fe welwch chi'r eicon camera yma. Pan welwch chi'r eicon yma gallwch uwchlwytho llun o'ch gwaith yn uniongyrchol i'r dudalen.

Gall hyn fod yn lun neu, os ydy'r gwaith wedi'i gwneud ar gyfrifiadur, yn fersiwn digidol (jpg/png/pdf) o'r gwaith.

YMARFERION - LLENWI ATEBION

Mae'r ymarferion i gyd yn eich caniatáu i lenwi'r atebion yn ddigidol yn y ddogfen. Er bod amrywiaeth mewn sut mae'r cwestiynau wedi'u gosod, mae'r blychau atebion i gyd wedi'u fformatio yr un peth i fod yn glir ble sydd angen i chi lenwi.

Dyma ambell i enghraifft o osodiad cwestiynau gwnewch chi ddod ar draws yn y pecyn:

Cwestiwn ac ateb testun.

Gall rhain fod yn flychau ateb un llinell, fel yn y llun cyntaf, neu'n flwch testun mwy o faint os oes disgwyl ateb hirach.

Os yw eich ateb yn hirach na maint y bocs, peidiwch â phoeni - mi fydd y blwch yn caniatáu i chi barhau i deipio ynddo drwy leihau maint y ffont, neu gynnig bar sgrolio i ddarllen yr ateb cyfan.

Os ydych chi angen rhagor o le, geler y dudalen nesaf sy'n esbonio'r tudalennau ateb ychwanegol sydd ar gael i chi.

Cwestiwn aml-ddewis

Mi fydd rhai cwestiynau yn cael eu hateb drwy ddewis opsiynau o ddewislen. Cliciwch y botwm i agor y rhestr, yna dewiswch eich ateb.

LLYFRYN LLYTHRENNEDD DIGIDOL
7. DYSGU DIGIDOL

Prentisiaethau

Llywodraeth Cymru
Welsh Government

Coleg
Cymraeg
Cenedlaethol

t1.01 - 2021

DYSGU DIGIDOL

Mae'r technoleg a'r amrywiaeth o adnoddau rydych yn ei ddefnyddio yn rhoi llwybr i chi ddysgu yn ddigidol. Mae sawl ffordd o wneud hyn, pa dechnoleg neu adnodd ydych chi yn eu defnyddio i ddysgu yn ddigidol?

Mae sawl arddull o ddysgu hefyd ac mae person fel arfer yn ffafrio un math o ddysgu dros un arall. Gallwch fod yn ffafrio cymysgedd ohonynt, golygai hyn eich bod yn dysgu mewn sawl ffordd gwahanol, efallai yn hafal, neu efallai yn ddibynnol ar y pwnc.

Gweledol

Dysgu trwy weld.

Cinesthetig

Dysgu trwy wneud pethau yn ymarferol.

Darllen ac Ysgrifennu

Dysgu trwy gymryd mewn gwybodaeth sydd yn arddangos fel geiriau neu destun.

Clywedol

Dysgu trwy wrando ar gyfarwyddiadau.

Cwblhewch yr holiadur isod i ddarganfod eich arddull ddysgu dewisol!

Ticiwch y blwch sydd fwyaf perthnasol i chi, ticiwch fwy os oes mwy nac un ateb yn berthnasol.

1. Wrth ddysgu am bwnc penodol, rydw i'n:

- A. Darllen llyfrau ac erthyglau i wneud nodiadau
- B. Siarad gydag eraill am y pwnc
- C. Chwilio am esiamplau
- D. Gweld patrwm yn y gwaith

2. Rydw i'n trefnu gweithgareddau mewn lleoliad sy'n ddieithr i mi, rydw i'n:

- A. Darllen am y lleoliad a gwneud rhestr
- B. Siarad gyda rhywun sydd wedi bod yn y lleoliad
- C. Chwilio am weithgareddau a defnyddio map
- D. Edrych ar brif atyniadau'r lleoliad

3. Mae angen i mi ddysgu sut i dynnu lluniau gwell, rydw i'n:

- A. Darllen gwybodaeth am y camera a'i nodweddion
- B. Gwyllo fideo sy'n rhoi esboniad clir
- C. Dilyn cyfarwyddiadau ysgrifenedig
- D. Defnyddio diagram o'r camera sy'n dangos beth mae pob botwm yn ei wneud

4. Rydw i'n dysgu sut i chwarae gêm newydd, rydw i'n:

- A. Darllen y cyfarwyddiadau
- B. Gwranddo ar rywun yn esbonio'r cyfarwyddiadau
- C. Gwyllo eraill yn ei chwarae cyn ymuno
- D. Defnyddio diagramau o'r wahanol gyfnodau/symudiadau y gêm

5. Mae angen i mi adeiladu dodrefn hunan-osod, rydw i'n:

- A. Defnyddio'r cyfarwyddiadau sydd wedi dod gyda'r dodrefn
- B. Cael cymorth gan rywun sydd â phrofiad
- C. Gwyllo fideo o berson yn adeiladu dodrefn tebyg
- D. Dilyn diagramau o'r camau

6. Mae'n well gen i ddysgu gan rywun sy'n defnyddio:

- A. Taflenni, llyfrau a darllen pellach
- B. 'Cwestiwn ac ateb', siarad, trafodaethau
- C. Esiamplau, arddangos a sesiynau ymarferol
- D. Diagramau, graffiau a mapiau

Casglwch eich atebion i ddarganfod eich canlyniadau. Os ydych wedi ateb y mwyafrif:

A. Rydych yn dysgu orau wrth ddarllen ac ysgrifennu.

Rydych yn hapus i ddarllen, gwneud ymchwil pellach a gwneud llawer o nodiadau i gofio yr holl wybodaeth.

B. Rydych yn dysgu orau yn glywedol.

Rydych yn hoffi gwranddo ar gyfarwyddiadau yn hytrach na eu darllen a gwneud nodiadau. Yn debygol, rydych yn cofio sgrysiâu a geiriau caneuon yn dda ac yn siarad ac esbonio pethau ar lafar yn hyderus.

C. Rydych yn dysgu orau yn ginesthetig.

Rydych yn ffafrio dysgu symudiadau corfforol i gof ac yn hoffi gwneud pethau eich hun trwy gyffwrdd, adeiladu a darlunio. Rydych yn debygol o gofio pethau'n well ar ôl i chi gael profiad o'i wneud eich hunan.

D. Rydych yn dysgu orau yn weledol.

Rydych yn hoffi gweld y gwybodaeth yn hytrach na gwranddo arno ac yn prosesu gwybodaeth mewn diagramau a lluniau'n effeithlon. Rydych yn debygol o fod yn gwneud nodiadau a diagramau wrth ddysgu.

Pa arddull ddysgu sydd yn gweddu orau gyda chi?

Ffyrdd o ddysgu ar-lein

Ymchwiliwch beth mae'r termau yma'n golygu a disgrifiwch bob un a meddyliwch os ydynt yn ddulliau o ddysgu cydamserol neu'n anghydamserol:

Ffordd o ddysgu	Cydamserol / Anghydamserol	Disgrifiad
E-ddysgu		
Dysgu cymysg (blended learning)		
Dysgu o bell (distanced learning)		

Tasg

Ewch ati i edrych ar y senarios canlynol.

Pa fath o ddysgu sydd orau gan y dysgwr hyn a pham?

Senario 1

- Mae Lisa eisiau dysgu Sbaeneg.
- Mae'n fam i 3 o blant dan 10 oed ac nid oes ganddi gar.
- Mae ei Mam yn gallu helpu gyda'r plant 2 waith yr wythnos.
- Mae eisiau dysgu Sbaeneg er mwyn gallu helpu magu ei phlant yn ddwyieithog gyda'i phartner.
- Mae Lisa yn hoffi siarad ac yn mwynhau sgwrsio gydag eraill ac fe wnaeth hi ddysgu wrth fynd ymlaen gyda'i swydd bresennol drwy wyllo eraill yn gwneud.
- Mae'n casáu darllen pethau ac yn diflasu'n hawdd.
- Bydd yn well gyda Lisa ddysgu yn y nos nag yn y bore.

Pa arddull dysgu byddai orau i Lisa?

Pam?

Pa ffordd o ddysgu ar-lein fyddai'n fwyaf priodol?

Senario 2

- Mae gan Iwan blentyn byddar yn mynychu'r feithrinfa/ ysgol. Mae eisiau gallu helpu'r plentyn fel rhan o'i rôl fel dirprwy brifathro a helpu staff eraill i ddeall sut i gyfathrebu gyda'r plentyn.
- Mae'n berson sy'n hoffi darllen ac ymchwilio'n fanwl i mewn i bwnc.
- Mae'n berson academiaidd gyda gradd meistr.
- Mae'n gweithio oriau hir ac nid oes ganddo amser i fynychu gwersi mewn person ar ôl gwaith na chwaith i gael hyfforddiant adeg gwaith.

Pa arddull dysgu byddai orau i Iwan?

Pam?

Pa ffordd o ddysgu ar- lein fyddai'n fwyaf priodol?

Senario 3

- Mae Delyth eisiau cael syniadau ar gyfer ei harddangosfa yn yr ystafell ddosbarth.
- Mae'n dysgu orau drwy wyllo fideos ac edrych ar esiamplau gan eraill.
- Dydy Delyth ddim yn gyfarwydd iawn gyda defnyddio technoleg ond mae ganddi ffôn clyfar.
- Does gan Delyth ddim gliniadur na chyfrifiadur ac mae'n dueddol o sgrolio ar ei ffôn.

Pa arddull dysgu byddai orau i Delyth?

Pam?

Pa ffordd o ddysgu ar- lein fyddai'n fwyaf priodol?

Senario 4

- Mae Tomos yn gogydd ac eisiau gwneud cwrs busnes er mwyn gallu agor bwyty ei hun.
- Mae ganddo blentyn ifanc gyda'i ŵr.
- Mae'n gweithio dros 40 awr yr wythnos ac felly angen cwrs hyblyg gallai wneud yn ei amser rhydd.
- Mae'n dysgu orau drwy gysgod i pobl ac efelychu eu symudiadau.
- Mae Tomos yn hoffi datrys problemau yn ogystal â gweithio tuag at dargedau amser.
- Mae gliniadur gan Tomos ac mae'n teimlo'n gyfforddus wrth ddefnyddio technoleg.

Pa arddull dysgu byddai orau i Tomos?

Pam?

Pa ffordd o ddysgu ar-lein fyddai'n fwyaf priodol?

Tasg creu adnodd a gwerthuso penderfyniadau

Senario

Mae angen i chi greu adnodd amlgyfrwng ar gyfer cwmni teithio rhyngwladol sydd eisiau hysbysebu Cymru fel prif leoliad antur i ymwelwyr. Bydd angen i'r teithwyr ddefnyddio'r adnodd i ddarganfod yr wybodaeth eu hunain felly mae angen sicrhau ei fod yn glir sut i'w ddilyn a'i ddefnyddio.

Sicrhewch fod o leiaf 3 cyfrwng wahanol (mae angen iddo gynnwys rhyw fath o sain), o leiaf 2 ddelwedd neu fideo ac o leiaf 5 techneg.

Pa dechnoleg dewisoch chi?

Gwerthuso'r dechnoleg: Pam dewisoch chi'r dechnoleg yma? Beth wnaethoch chi weld yn hawdd? A oedd unrhyw anawsterau? Daethoch chi ar draws problemau – sut wnaethoch chi ddatrys hyn?

Pa dechnoleg arall byddech chi wedi gallu defnyddio?

Pa adnodd dewisoch chi?

Gwerthuso'r adnodd: Pam dewisoch chi'r adnodd yma? Beth wnaethoch chi weld yn hawdd? A oedd unrhyw anawsterau? Daethoch chi ar draws problemau – sut wnaethoch chi ddatrys hyn?

Pa dechnoleg arall byddech chi wedi gallu defnyddio?

Pa adnodd dewisoch chi?

Gwerthuso'r adnodd: Pam dewisoch chi'r adnodd yma? Beth wnaethoch chi weld yn hawdd? A oedd unrhyw anawsterau? Daethoch chi ar draws problemau – sut wnaethoch chi ddatrys hyn?

Ydych chi'n teimlo bod yr adnodd yn bodloni gofynion y dasg ac anghenion y gynulleidfa?

Meddyliwch am gywirdeb y gwybodaeth, dyluniad yr adnodd a pha mor hawdd ydyw i'w ddefnyddio.

Prentisiaethau

Llywodraeth Cymru
Welsh Government

Coleg
Cymraeg
Cenedlaethol